

Sút'áže dychovej hudby

10 - Celoslovenská súťaž MDH Lednické Rovne

00. Úvodná zvucka relácie

0,21

A.H.: Prijemný podvečer želá všetkých poslucháčom rádia Oddychovka Adam Hudec. V reláciách z cyklu Súťaž dychovej hudby Vás dnes oboznámime o najvýznamnejšej súťaži v oblasti malých dychových hudieb na Slovensku – a to o 16. a 17. ročníku Celoslovenskej súťaži MDH v Lednických Rovniach. Tieto relácie budeme vysielat' každý druhý týždeň až do tohtoročnej súťažnej prehliadky, ktorá bude 22. a 23. júna tohto roku. Táto súťaž by sa dala nazvať aj ako – neoficiálne Majstrovstvá Slovenska v tomto žánri. A keďže je to najvýznamnejšia súťaž, tieto relácie budú mať 60 minút, aby sme si mohli pohovoriť a počúvať piesne všetkých doterajších víťazov Lednických Rovní od roku 1986 až doteraz.

XVI. ročník - 2001 víťaz: DH Hradištská kapela

V prvej časti dnešnej relácie si niečo povieme o súťaži v roku 2001. Víťazom XVI. ročníka Celoslovenskej súťaže MDH v Lednických Rovniach sa stal Hradištská kapela. V tomto ročníku sa experimentálne jediný krát uskutočnila súťaž v dvoch kategóriách. V nižšej kategórii účinkovali DH Cajlané, Medňanka, Minciari a zvíťazila DH Lapášanka. Vo vyššej kategórii súťažili DH Bučkovanka, DH ZUŠ Považská Bystrica a víťazom sa stala DH Hradištská kapela vedená Vraťom Skaličanom.

Táto kapela vznikla v roku 1992 v obci Hradište, ktoré leží na ceste z Trenčína do Prievidze, neďaleko okresného mesta Partizánske. Kapela vznikla z členov detského dychového orchestra v Hradišti. Tento detský orchestr dlhé roky umelecky viedol hudobný skladateľ, dirigent a pedagóg Ikov Kopáčik.

12 hráčov z tohto orchestra – vtedy ešte veľmi mladých chlapcov – si povedalo, že by chceli hrať tak dobre a takým štýlom, ako vtedy najznámejšie profesionálne dychové hudby, ako napr. Malokarpatská kapela, či moravské kapely Mistříňanka alebo Moravanka.. Postupom času sa im to začalo dariť a dostavili sa aj prvé úspechy.

Musím ešte našim poslucháčom prezradiť, že obec Hradište je v celoslovenskom merítku úplnou výnimkou, čo sa týka dychovej hudby. Má 1047 obyvateľov a fungujú v nej 3 dychové hudby – detská dychová hudba Hradišts'anka, ktorá má vyše 50 členov, dychový orchestr starších muzikantov, ktorý je vlastne ten prvý, a je nositeľom tradície dychovej hudby v Hradišti, no a samozrejme malá dychová hudba Hradištská kapela. A nedávno

- 2 -

bolo obdobie, kedy v Hradišti boli 4 dychové hudby ! To skutočne na Slovensku nemá obdobu.

A práve v Hradišti bola založená prvá Súkromná umelecká škola pre dychové nástroje na Slovensku. Túto súkromnú ZUŠ-ku Akord založil v roku 1992 dirigent a hudobný skladateľ Ikov Kopáčik a bol až do roku 1999 jej

zriaďovateľ aj riaditeľ. Ikov Kopáčik viedol aj DDH Hradišťanka od roku 1987 do roku 1999. O skladateľovi Ikovovi Kopáčikovi, ktorý sa tohto roku dožil pekných 70-rokov, sme hovorili v relácii v apríli.

Ikov Kopáčik odovzdal pomyselné vedenie SZUŠ v Hradišti v roku 1999 trubkárovi a hráčovi na krídlovku Bratislavovi Skaličanovi, absolventovi konzervatória v Topoľčanoch. Vraťo Skaličan vedie SZUŠ dodnes, taktiež je dirigentom DDH Hradišťanka a Hradišťskú kapelu viedol do 3. júla 2011, kedy sa rozhodli usporiadať derniéru. Mal som možnosť sa zúčastniť ako hosť tohto veľkolepého koncertu, ktorým po dvadsiatych úspešných rokoch Hradišťská kapela ukončila svoju činnosť. Avšak už niekoľko týždňov po zániku Hradišťskej kapely mladí hráči z Hradišťa opäť založili novú kapelu, ktorá bude zrejme pokračovaním práce I.Kopáčika, V.Skaličana či Lacka Podkamenského.

Hradišťská kapela počas svojej existencie nahrála 5 nosičov. Prvý bol pod názvom Hradišťský kostolík, v roku 1997 to bolo Cd-čko s názvom Daj boh šťastia, potom o dva roky neskôr sme spoločne v Slovenskom rozhlase nahrali CD s názvom Hradišťská kapela a Juraj Bartoš. Po týchto troch CD-nosičoch nahrála ešte Hradišťská kapela CD s názvom Naživo, pretože sme to nahrávali live v MsKS v Partizánskom v roku 2001. V roku 2003 nahrála kapela svoje 5. Cd-čko s jednoduchým názvom Hradišťská kapela 5. Na týchto Cd-čkách, ale aj na živých koncertoch v tom období spievali s kapelou speváčky Monika Škrabanová, Soňa Skaličanová, Darina Batunová a mužskí sólisti, predtým známi aj s DH Zedeanka z Partizánskeho – Ing.Ladislav Jurík a Vlado Toma. Najmä Lacko Jurík bol neoddeliteľnou súčasťou úspechov Hradišťskej kapely, nielen vynikajúcim spevom, ale aj jeho skvelým moderovaním ich koncertných vystúpení.

Hudobné predstavenie Hradišťskej kapely začneme polkou Mám ja tragač starý, potom vám vynikajúci jazzový trubkár Juraj Bartoš zahrá moju skladbu Swing-Polka Balance. Spevácki sólisti vám štvorhlasne zaspievajú krásnu pomalú pieseň Daj boh šťastia tejto zemi, Lacko Podkamenský vám zahrá sólo na Es klarinete v skladbe Slovenský čardáš, potom vám Lacko Jurík zaspieva a zajódluje polku V tých tirolských Alpách, odznejú dve piesne Ikova Kopáčika a na záver vám traja sólisti na trúbky zahrajú Makos Galopp. Prijemnú pohodu s Hradišťskou kapelou. 6,52'

- 3 -

1. Mám ja tragač starý	Ľud./úpr.L.Podkamenský	1,48 (MP3)
2. Swing Polka Balance	solo J.Bartoš A.Hudec	3,34
3. Daj boh šťastia	Ľud.úpr. A.Hudec	4,00
4. Slovenský čardáš	A.Hudec	3,20
5. V tých tirolských Alpách	Ľud.úpr. I.Kopáčik	2,50
6. Zahraj cigán	Ľud.úpr. I.Kopáčik	3,29
7. Vyhorela dedina	H.+T.: I.Kopáčik	2,50
8. Makos Galopp	A.Hudec	3,14
0. Úvodná zvučka (ako jingle)		0,21

V druhej časti dnešnej relácie si niečo povieme o 17. ročníku Celoslovenskej súťaže MDH v Lednických Rovniach v roku 2003.

Súťaž sa konala 21. a 22. júna 2003, zúčastnili sa jej dych. hudby Nováčanka, Maguranka junior, Vištučanka, Bučkovanka, Minciár Kremnica, Sninčanka a Textilanka. Zlaté pásmo cum laude a celkové víťazstvo si z tohto ročníka odniesla DH Križovianka z Križovian nad Dudváhom.

Úvodom by sme si mali niečo povedať z histórie dychovej kapely v Kerestúre, alebo v dnešných Križovanoch nad Dudváhom.

Prvú kapelu v Kerestúre založili v roku 1926. V Kerestúre vtedy nakúpili hudobné nástroje, zavolali učiteľa hudby z Hrnčiaroviec pána Františka Haladu, ktorý ich naučil základom hry na dychové nástroje. Prvá kapela účinkovala pod vedením Vincenta Poláka, neskôr pod vedením Jozefa Šturdíka a Jozefa Horvátha. V 1969-tom roku vznikla v obci žiacka dychová hudba, ktorú viedol Vít Halada. Základ dnešnej dychovej hudby Križovianka vznikol začiatkom 90-tych rokov. Pod vedením Vladimíra Ondrejoviča začali mladí muzikanti oživovať dlhoročnú tradíciu kerestúrskej dychovky. Zo žiackej dychovky tí najlepší, ktorí už povyrástli, založili dychovú hudbu a s malými obmenami v nej účinkujú dodnes. V úvode im pomohol obecný úrad, poslanci i starosta obce. Umelecky ich viedol kapelník Tatrachemky z Trnavy František Fekete, organizačne ich viedol kapelník Križovianky Miloš Viselka, ktorý bol aj veľa rokov predsedom Združenia dychových hudieb Slovenska trnavského kraja.

Dychová hudba Križovianka účinkuje najčastejšie doma v Križovanoch a v širokom okolí okresu Trnava. Avšak nielen tam, ale poznajú ju aj v Prešove, Martine, Komárne, Piešťanoch, a taktiež nás reprezentovala aj v zahraničí, napr. v Nemecku, Francúzsku, Maďarsku, Česku a inde.

Zúčastnili sa mnohých festivalov dych. hudieb a tiež aj súťaží. V roku 2003 vyhrali dve z nich a to v auguste v Pezinku – Dychovky v preši, no a v júni najdôležitejšiu súťaž malých dychových hudieb na Slovensku – v Lednických Rovniach.

- 4 -

No a doteraz najväčší úspech dosiahla Križovianka v septembri 2004, keď sa na Majstrovstvách Európy dychových hudieb malého obsadenia, ktoré sa konali v krásnom prostredí pod Bojnickým zámkom – stali Majstri Európy v prvej triede ! K tomu im treba zablahoželať. Dychová hudba Križovianka nechala za sebou aj výborné kapely z Nemecka, Holandska, Rakúska, Česka, Švajčiarska, a to je už čo povedať... Okrem iných skladieb tam sólisti na klarinety Marek Svetlík a v tom čase umelecký vedúci kapely Juraj Kollár bravúrne zahrli moju skladbu s názvom Šmuky polka. Dnes vám za chvíľu títo dvaja sólisti zahrajú polku Zdenka Gurského Kouzelné klarinety.

Dychová hudba Križovianka nahrála v ostatných rokoch už 6 zvukových nosičov. V roku 1996 to bola magnetofónová kazeta s názvom V Križovanoch pri kostole, potom CD-čko s názvom Tam u Trnavy, ďalej CD nosič s názvom Tam pri Šúrovciach, v roku 2003 sme spoločne nahráli v štúdiu SRo v Bratislave dvojcédečko s názvom – Rodný môj kraj, kde na jednom CD-čku sú piesne dychovej hudby Križovianka a na druhom ľudové piesne z Kerestúra v podaní Ľudovej hudby Dudváh tiež z Križovian nad Dudváhom. 5. CD-čko s názvom „Mojej mame“ nahrála Križovianka v roku 2006 a ich zatiaľ posledné – šieste CD-čko nahráli v roku 2010 s názvom Červené jabĺčko.

Manažér a kapelník Križovianky Miloš Viselka ma v roku 2003 požiadal, aby som im zo starých Kerestúrskeho podkladov piesní zaranžoval tzv. Kerestúrsku

besedu. Táto skoro 8 minútová zmes piesní a tancov z ich obce sa dlhé desaťročia hrávala u nich v Kerestúre, vychádzala z historicky známych zmesí piesní ako Česká beseda či Moravská beseda. No a jediná beseda tohto typu, ktorá existuje na Slovensku je práve Kerestúrska beseda, ktorú si dnes tiež vypočujeme.

Na minulých nahrávkach spievali Gabriela Neštická, Eva Viselková, Mariana Tornóciová a Marek Drimaj, na ich doteraz poslednom CD-čku spievajú Lucia Piršelová, Miroslava Sandtnerová a Ľuboš Halenkovič.

V súčasnosti je umeleckým vedúcim kapely 1.krídlovák, známy aj z DH Hodrušanka – Martin Prôčka.

Príjemnú pohodu pri piesňach z repertoáru DH Križovianka vám želá autor dnešnej relácie Adam Hudec. 5,40'

1. V Kerestúre kraj dzedziny	Ľud./úpr.A,Hudec	3,02 (MP3)
2. Zmes Gejzu Dusíka	G.Dusík/arr.A.Hudec	5,07
3. Kouzelné klarinety	Z.Gurský	2,49
4. Kerestúrska beseda	Ľud./úpr.A.Hudec	7,38
5. Svet lásku má	P.Habera/arr.A.Hudec	5,08
6. Križovany, Križovany	J.Jamriška	2,54
0. Záverečná zvučka		0,21

durata: 65,18'